

Utrikesutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av avtalet om partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Singapore, å andra sidan

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av avtalet om partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Singapore, å andra sidan (RP 98/2021 rd): Ärendet har remitterats till utrikesutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- enhetschef Arto Haapea, utrikesministeriet
- ansvarig tjänsteman Saara Heinola, utrikesministeriet.

PROPOSITIONEN

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner avtalet om partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Singapore, å andra sidan, och att riksdagen antar en lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen. Partnerskaps- och samarbetsavtalet undertecknades i Bryssel i oktober 2018.

Avtalet med Singapore är ett blandat avtal som innehåller både bestämmelser som hör till medlemsstaternas behörighet och bestämmelser som hör till Europeiska unionens behörighet.

Parallellt med avtalet om partnerskap och samarbete fördes förhandlingar om ett frihandelsavtal och ett avtal om investeringsskydd mellan EU och dess medlemsstater, å ena sidan, och Singapore, å andra sidan. Dessa avtal och avtalet om partnerskap och samarbete utgör en institutionell helhet.

Betänkande UtUB 6/2021 rd

Avtalet träder i kraft den första dagen i den första månaden efter den dag då parterna i avtalet har anmält till varandra att de behövliga rättsliga förfaranden som ikraftträdandet av avtalet förutsätter har avslutats. I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen. Den föreslagna lagen avses träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft, vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Avtalet träder i kraft den första dagen i den första månaden efter den dag då parterna i avtalet har anmält till varandra att de behövliga rättsliga förfaranden som ikraftträdandet av avtalet förutsätter har avslutats. I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen. Den föreslagna lagen avses träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft, vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner avtalet om partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Singapore, å andra sidan, samt antar en lag om sättande i kraft av avtalet. Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, krävs det riksdagens godkännande för det nationella godkännandet och ikraftsättandet av avtalet. Avtalet träder i kraft när alla parter har godkänt det nationellt. Hittills har 12 EU-medlemsstater godkänt avtalet. Dessutom har Europaparlamentet gett sitt godkännande till avtalet.

EU har ingått avtal om partnerskap och samarbete med ett flertal länder. Avtalen är rättsligt bindande och syftar till att skapa en övergripande ram för samarbete inom områdena politik, ekonomi och annat sektorsspecifikt samarbete. Det avtal som undertecknades 2018 med Singapore är EU:s fjärde avtal med länder i Sydostasien. Tidigare har avtal ingåtts med Indonesien, Filippinerna och Vietnam.

Under behandlingen av propositionen fick utrikesutskottet en rapport om Sydostasiens växande betydelse inom världspolitiken, geopolitiskt, handelsmässigt och ekonomiskt. Singapore är EU:s största handelspartner i Sydostasien och landet har gemensamma mål med EU, bland annat beträffande multilateralt internationellt samarbete och frihandel. Utskottet betonar att Singapore också är ett viktigt export- och transitland för Finland. Omkring 70 finländska företag har etablerat sig där, enligt vad utskottet erfar.

Frihandelsavtalet mellan EU och Singapore trädde i kraft 2019. I övrigt baserar sig avtalsförhållandet mellan EU och Singapore än så länge på det samarbetsavtal som Europeiska gemenskapen och Asean ingick 1980. Avtalet har ansetts vara en föråldrad och otillräcklig plattform för arbetet i dess nuvarande form mellan EU och Singapore. De nya avtal om partnerskap och samarbete som EU och dess medlemsstater ingått med ett flertal länder är mer omfattande och syftar till att möta dagens utmaningar. Det nu aktuella avtalet mellan EU och dess medlemsstater, å ena sidan, och Singapore, å andra sidan, beaktar i högre grad bland annat frågor som gäller säkerhet, migration, inrikes frågor och mänskliga rättigheter. Avtalet utgör en mer omfattande institutionell enhet tillsammans med de frihandelsavtal och avtal om investeringsskydd som EU och Singapore har förhandlat fram samtidigt.

Betänkande UtUB 6/2021 rd

Enligt ett sakkunnigyttrande är syftet med avtalet att fördjupa samarbetet mellan EU och Singapore på flera olika områden. Avtalet lägger fast relationerna mellan EU och Singapore och erbjuder en ram för medlemsstaternas bilaterala samarbete med Singapore. En framträdande roll spelar bestämmelserna om säkerhet, rättsväsende och vapenkontroll. Vidare tar avtalet sikte på att öka handeln mellan parterna och stärka det multilaterala handelssystemet. Övriga åtaganden gäller energi, transporter, migration, utbildning och kultur, miljö, klimatförändringar, sysselsättning, sociala frågor, vetenskap och teknik, beskattning, finansiell tillsyn, informationssamhället och dataskydd, audiovisuell sektor samt media och statistik. Demokratiska principer, rättsstaten och mänskliga rättigheter är genomgående teman i avtalet. I avtalet betonas vidare samordning av ståndpunkter och utbyte av information i internationella forum.

De bestämmelser som hör till lagstiftningen avser mänskliga rättigheter, icke-spridning av massförstörelsevapen, vapenkontroll och migration. Avtalet föreskriver om en gemensam kommitté med företrädare för båda avtalsparterna. Den gemensamma kommittén ska sammanträda minst vartannat år och får inrätta underkommittéer. Kommittén ska ha till uppgift att säkerställa att avtalet fungerar och genomförs på ett korrekt sätt, att fastställa prioriteringar för målen i avtalet och att utfärda rekommendationer för att uppnå målen i avtalet.

Enligt uppgifter till utskottet bedöms avtalsbestämmelserna om handel och annat ekonomiskt samarbete på lång sikt ha en gynnsam inverkan för ekonomin och företagen i Finland. Enligt vad utskottet erfar inverkar avtalet inte direkt på myndigheternas verksamhet, och de uppgifter som ingår i avtalet kräver ingen extra personal.

Sammantaget sett anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Följaktligen tillstyrker utskottet propositionen utan ändringar.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Utrikesutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner avtalet i proposition RP 98/2021 rd till den del det hör till Finlands behörighet.

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 98/2021 rd utan ändringar.

Betänkande UtUB 6/2021 rd

Helsingfors 7.10.2021

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Mika Niikko saf
vice ordförande Erkki Tuomioja sd
medlem Saara Hyrkkö gröna
medlem Kimmo Kiljunen sd
medlem Johannes Koskinen sd
medlem Katri Kulmuni cent
medlem Jaana Pelkonen saml
medlem Kristiina Salonen sd
medlem Jussi Saramo vänst
medlem Ville Tavio saf
medlem Anne-Mari Virolainen saml
ersättare Sakari Puisto saf.

Sekreterare var

utskottsråd Jonna Laurmaa.